

**AİLE VE SOSYAL HİZMETLER
BAKANLIĞI**

**AFET VE ACİL DURUMLARDA
PSİKOSOSYAL DESTEK
AKREDİTASYON KILAVUZU**

İÇİNDEKİLER

1. AMAÇ.....	3
2. KAPSAM.....	3
3. HUKUKİ DAYANAK	3
4. TANIMLAR.....	3
5. AFET VE ACİL DURUMLARDA PSİKOSOSYAL DESTEK ÇALIŞMA GRUBU.....	5
6. YEREL DÜZEY PSİKOSOSYAL DESTEK ÇALIŞMA GRUBU EKİP YAPILANMASI	7
7. AKREDİTE EDİLECEK KURULUŞLARIN KRİTERLERİ	8
7.1. PSİKOSOSYAL MÜDAHALE ÇALIŞMALARINDA YER ALACAK KURULUŞLARA İLİŞKİN KRİTERLER.....	8
7.1.1. Kurumsal Kriterler.....	8
7.1.2. Çalışma Kriterleri	8
7.1.3. Üye/Çalışan Kriterleri.....	9
7.2. SOSYAL İYİLEŞTİRME ÇALIŞMALARINDA YER ALACAK KURULUŞLARA İLİŞKİN KRİTERLER.....	9
7.2.1. Kurumsal Kriterler.....	9
7.2.2. Çalışma Kriterleri	9
7.2.3. Üye/Çalışan Kriterleri.....	10
8. KURULUŞLARIN PSİKOSOSYAL DESTEK ÇALIŞMA GRUBU ANA ÇÖZÜM ORTAĞINA İLİŞKİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ	10
8.1. Genel Yükümlülükler	10
8.2. Sahaya İlişkin Yükümlülükler	11

1. AMAÇ

Afet ve acil durum öncesi, sırası ve sonrasında psikososyal destek hizmetinde görev almak isteyen sivil toplum kuruluşlarının (STK), özel kuruluşların, yabancı kuruluşların Türkiye temsilciliklerinin ve üniversitelerin akredite edilmesi için gerekli koşulların ve süreçlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. KAPSAM

Bu akreditasyon kılavuzu; Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında psikososyal destek çalışmalarında faaliyet göstermek isteyen sivil toplum kuruluşları, özel kuruluşları, yabancı kuruluşları ve üniversiteleri kapsar.

Bu kılavuz; afet ve acil durumlarda psikososyal destek çalışmalarında Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve İl Müdürlükleri koordinasyonunda görev alacak kuruluşlardan beklenen kriterleri, kuruluşların genel ve saha yükümlüklerini içermektedir.

3. HUKUKİ DAYANAK

- a) Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği,
- b) Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP),
- c) Ulusal ve Yerel Düzey Psikososyal Destek Çalışma Grubu Planı,
- ç) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Afet ve Acil Durumlara İlişkin Hizmet Standartları ve Akreditasyon Esaslarının Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik

4. TANIMLAR

Bu kılavuzda geçen;

- a) Acil durum: Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olayları ve bu olayların oluşturduğu kriz halini,
- b) AFAD: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığını,
- c) Afet: Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan doğal, teknolojik veya insan kaynaklı olayları,
- d) Afet ve acil durum yönetim merkezi (AADYM): Afet ve acil durumlarda müdahalenin koordine edildiği, 24 saat esasına göre çalışan, kesintisiz ve güvenli bilgi işlem ve haberleşme sistemleri ile donatılan merkezleri,
- e) Akreditasyon: AFAD Başkanlığın koordinasyonunda çalışabilmesi için sivil toplum kuruluşları, özel kuruluşları, yabancı kuruluşların Türkiye temsilcilikleri ile AFAD gönüllüsü kişilere uygunluk belgesi verilmesini,
- f) Akreditasyon Kurulu: AFAD Başkanı Başkanlığında, ilgili daire başkanları ve 1.Hukuk Müşavirinden oluşan, akreditasyon sistemine yön veren standartlar, politikalar ve prosedürler ortaya koyan kurulu,

- g) Ana çözüm ortağı: TAMP kapsamında görevli çalışma grubunun yürüteceği hizmetlere ilişkin koordinasyondan sorumlu olan bakanlık, kurum ve kuruluşları,
- h) Bakanlık (ASHB): Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığını,
- i) Destek çözüm ortağı: TAMP kapsamındaki çalışma gruplarında ana çözüm ortağı olarak görev alan bakanlık, kurum ve kuruluşların çalışmalarında destek olarak görev alan paydaşları,
- j) İl müdürlüğü (ASHİM): İl Aile ve Sosyal Hizmet Müdürlüklerini,
- k) Kuruluşlar: Sivil toplum kuruluşları, özel kuruluşları, yabancı kuruluşların Türkiye temsilcilikleri ve üniversiteleri,
- l) Özel kuruluş: Kurum kuruluşların yaptığı işlerin bütünü, kamu kesimi dışında kalan iş alanı, özel girişim, özel teşebbüs ve tüzel kişiliği,
- m) Psikososyal destek (PSD): Afet ve acil durum sürecinde ortaya çıkabilecek psikolojik uyumsuzluk ve bozuklukların önlenmesi; birey, grup, aile ve toplum düzeyinde ilişkilerin yeniden kurulması/geliştirilmesi; etkilenenlerin gündelik yaşama geri dönmesi sürecinde kendi kapasitelerini fark etmeleri, güçlenmelerinin sağlanması; toplumda gelecekte ortaya çıkması muhtemel afet ve acil durumlarla başa çıkma / iyileşme becerilerinin artırılması ve yardım çalışanlarının desteklenmesini içeren, afet sürecinin her aşamasında yürütülen çalışmaları kapsayan multidisipliner hizmetler bütünü,
- n) Psikososyal müdahale (PSM): Afetler sonrasında etkilenen bireylerin, gündelik yaşantılarına geçiş sürecini hızlandırmaya ve toplumun var olan gereksinimlerini tespit ederek; gelecekte ortaya çıkması olası afetlerle başa çıkma, müdahale edebilme kapasitesinin ve iyileşme becerilerinin artırılmasına ve saha çalışanlarının desteklenmesine yönelik mesleki çalışmaları,
- o) Psikososyal destek çalışma grubu: TAMP kapsamında afet ve acil durumlarda, psikososyal destek alanında görevli ana ve destek çözüm ortaklarının yürüttükleri hizmetlerin niteliğine göre oluşturulan hizmet gruplarını,
- p) Psikososyal destek ana çözüm ortağı: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatını,
- q) Sivil toplum kuruluşu (STK): Toplumdaki çeşitli sorunları bağımsız olarak ele alıp kamuoyunu bilgilendirme ve aydınlatma görevi yapan, öneriler sunan ve Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına ve ilgili diğer mevzuata uygun şekilde kurulmuş ve faaliyet gösteren onaylanmış her türlü dernek, vakıf, platform ve birlik ile sivil toplum kuruluşunu,
- r) Sosyal iyileştirme çalışmaları: Psikososyal müdahale çalışmalarının amacı olan gündelik yaşama geri dönüş sürecinde araç olarak kullanılan kültür, sanat, spor, meslek edindirme vb. etkinleri,
- s) Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP): Afet ve acil durumlara ilişkin müdahale çalışmalarında görev alacak çalışma grupları ve koordinasyon birimlerine ait rolleri ve